

DŮKAZ PRVKU V PROTEINU

Úkol: Dokažte, že proteiny obsahují dusík a síru.

Teoretický úvod: Dusík je v proteinech přítomen především v aminoskupinách $-NH_3$, síra ve skupinách $-SH$, kdy po odštěpení vodíků vytváří disulfidové vazby $-S-S-$, které jsou významným strukturním prvkem proteinů.

A. Důkaz dusíku vázaného v proteinu

Chemikálie: fenolftaleinový indikátorový papírek, 40% roztok hydroxidu sodného NaOH, roztok vaječného bílku ve vodě

Pomůcky: 3 zkumavky, plastové Pasteurovy pipety, kahan, držák na zkumavky

Postup:

1. Do zkumavky odměřte asi 2 ml roztoku bílku a přidejte stejný objem 40% roztoku hydroxidu sodného. Směs rozdělte do 2 dalších zkumavek.
2. Jednu zkumavku se směsí upevněte do držáku a opatrně zahřívejte k varu. Do ústí zkumavky vložte vlhký fenolftaleinový indikátorový papírek.
3. Červenofialová barva indikátoru dokazuje, že rozkladem proteinu vzniká plynný amoniak. Tím je dokázáno, že protein obsahuje vázaný dusík.

B. Důkaz síry vázané v proteinu

Chemikálie: 5% roztok dusičnanu olovnatého $Pb(NO_3)_2$, roztok vaječného bílku ve vodě

Pomůcky: zkumavka, plastová Pasteurova pipeta, kahan, držák na zkumavky

Postup:

1. Do druhé zkumavky se směsí z předcházejícího pokusu přidáme pipetou asi 2 ml 5% roztoku dusičnanu olovnatého, zkumavku vložíme do držáku a opatrně zahříváme.
2. Vzniká černá sraženina sulfidu olovnatého (PbS), což je důkazem přítomnosti síry v proteinu.

Poznámky, upozornění z hlediska BOZP:

- 40% roztok hydroxidu sodného je žíravý.
- Při zahřívání směsi roztoku bílku s hydroxidem sodným je třeba dbát zvýšené opatrnosti, roztok kypí a je žíravý. Je doporučeno použít ochranné brýle!

Otázky a úkoly:

1. Fenolftalein patří k acidobazickým indikátorům. Uveďte další indikátory z této skupiny, které znáte:

2. Odhadněte pH použitého 40% roztoku hydroxidu sodného.....